

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6S/268/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201750
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1020201750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave ako správny súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Otílie Belavej a členov senátu Mgr. Mariána Degmu a JUDr. Valérie Žiliakovej, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, so sídlom Tulčík 310, 082 13 Tulčík, IČO: 31 303 862, zastúpený advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, so sídlom Štúrova 20, 042 83 Košice, IČO: 35 514 892, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava, IČO: 42 181 810, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39045/2016 (1) zo dňa 13.07.2016, jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39045/2016 (1) zo dňa 13.07.2016 ako aj prvostupňové rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky Číslo spisu: 5019/2016-7.3, Číslo záznamu: 28109/2016 zo dňa 18.05.2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave p r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutia správnych orgánov.

1. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody, svojím rozhodnutím Číslo spisu: 5019/2016-7.3, Číslo záznamu: 28109/2016 zo dňa 18.05.2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) ako príslušný správny orgán podľa § 14 ods. 1, § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „SP“), vylúčil žalobcu zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia „Snina - ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, Bratislava, IČO: 36 702 722, podľa § 22 a § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca dňa 07.06.2016 rozklad, o ktorom rozhodol minister životného prostredia SR, ktorý svojím rozhodnutím Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39045/2016 (1) zo dňa 13.07.2016, zamietol rozklad žalobcu a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

II. Žaloba.

3. Včas podanou žalobou zo dňa 21.09.2016, doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 22.09.2016, sa žalobca domáha preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré žiada spolu s prvostupňovým rozhodnutím ako nezákonné zrušiť z dôvodu, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Žalobca považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci. Po stručnom opise priebehu administratívneho konania a na vec sa vzťahujúce zákonné ustanovenia geologického zákona (§ 2 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. a/, ods. 4, § 3 písm. i/) a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 51/2008 Z. z. (§ 4 ods. 1 a ods. 3 písm. i/) uviedol, že verejný záujem porušený napadnutým rozhodnutím spočíva v tom, aby rozhodnutia, ktoré sa týkajú záležitosti životného prostredia, boli prijímané v rozhodovacom procese, v ktorom, s ohľadom na práva každého človeka na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu a na povinnosť každého chrániť a zlepšovať životné prostredie spoločne s inými v prospech súčasných i budúcich generácií, majú občania právo podieľať sa na tomto procese a musia mať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor, preambula, alinea 7, alinea 8). Verejný záujem na účasti verejnosti na rozhodovacom procese v otázkach životného prostredia spočíva v posilňovaní kvality a následného uplatňovania rozhodnutí prostredníctvom účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj v tom, aby verejnosť mala možnosť vyjadriť svoje záujmy a orgány verejnej moci mali možnosť tieto záujmy zohľadniť (Aarhuský dohovor, preambula, alinea 9).

5. Žalobca sa domáhal svojej účasti v konaní o predĺžení prieskumného územia. Z ustanovení geologického zákona a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) nepochybne vyplýva, že určenie prieskumného územia zahŕňa oprávnenie pre držiteľa prieskumného územia vykonávať geologické práce. V konkrétnom konaní ide o geologické práce - ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Geologickými prácami podľa ustanovenia § 2 ods. 4 geologického zákona sú geofyzikálne a geochemické práce, ako aj okrem iného vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zriaďovanie zatlačacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim. Príkladom vymenované geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu sú podľa žalobcu nepochybne prácami, s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie. V etape vykonávania vrtných a podzemných prác zriaďovania pracovísk a prístupových ciest k nim, ide predovšetkým o priamy zásah do tých zložiek životného prostredia, ktorými sú pôda, pôdny kryt, vrátane flóry a fauny, ktorá je súčasťou tohto pôdneho krytu. Uvedené činnosti zároveň pri ich vykonávaní môžu nepochybne pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém, v ktorom sú vykonávané.

6. Žalobca uviedol, že vplyv geologických prác v etape - ložiskového geologického prieskumu, ktorý je vykonávaný v rámci určenia prieskumného územia, o predĺženie ktorého sa vedie predmetné konanie, zákonodarca v ustanovení § 9 ods. 1 písm. g/ zákona o ochrane prírody a krajiny ustanovil, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom, a to nielen v konaní o určení prieskumného územia, ale aj o predĺžení doby platnosti prieskumného územia.

7. Žalobca citoval zákonné ustanovenia § 2 a § 9 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o životnom prostredí“), § 9 ods. 1 písm. g/ zákona o ochrane prírody a dôvodil, že nakoľko prieskumné územie oprávňuje jeho držiteľa vykonávať na určenom území vybrané geologické práce, a tieto geologické práce sú nepochybne prácami, ktoré zasahujú do zložiek životného prostredia, konanie o predĺžení jeho platnosti, teda o tom, či žiadateľ bude môcť v určitom predĺžení určenom časovom období zasahovať do jednotlivých zložiek životného prostredia, je konaním týkajúcim sa životného prostredia. Charakter konania o určení (predĺžení) prieskumného územia, ako konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, vyplýva podľa žalobcu aj z toho, že podľa § 103 ods. 6 zákona o ochrane prírody, ani rozhodnutie o určení (predĺžení) prieskumného územia nemôže byť vydané skôr ako rozhodujúcemu orgánu je doručené vyjadrenie orgánu ochrany prírody.

8. Žalobca svoju argumentáciu ďalej oprel o čl. 4 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EU z 13.12.2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej len „Smernica“), podľa ktorého posúdeniu podliehajú projekty uvedené v prílohe I.

Podľa ods. 2 Smernice, štáty určia, či projekty uvedené v prílohe II budú podliehať posúdeniu v súlade s čl. 5 až 10, pričom členské štáty to určia na základe skúmania každého jednotlivého prípadu, alebo prahov, alebo kritérií, ustanovených členskými štátmi, alebo na základe uplatňovania oboch týchto princípov. V prípade, že sa vykonáva skúmanie každého jednotlivého prípadu alebo sú stanovené prahy a kritériá, vezmú sa do úvahy kritéria uvedené v prílohe III smernice. Činnosti uvedené v prílohe II podpoložkou 2 písm. d/ sú hĺbkové vrty a to najmä geotermálne vrty, vrty pre uskladnenie jadrového odpadu a vrty pre vodné zdroje. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 11.02.2015 vo veci C-531/11 (bod 28 až 30), hĺbkovými vrtmi môžu byť aj skúšobné vrty, pokiaľ ich možno za hĺbkové vrty považovať. Zo znenia označeného ustanovenia Smernice totiž nevyplýva, že by taxatívne uvádzalo rôzne druhy vrtov, ale len to, že do jeho pôsobnosti patria všetky hĺbkové vrty s výnimkou vrtov na skúmanie stability pôdy. Medzi kritériami uvedenými v prílohe III, sú okrem iného, kumulácia s inými už existujúcimi, alebo schválenými projektmi, využívanie prírodných zdrojov, najmä krajiny, pôdy vody a biodiverzity, znečistenie a rušivé vplyvy, riziká závažných havárií, alebo prírodných katastrof, súčasné schválené využitie územia, absorpčnú schopnosť prírodného prostredia, alebo napríklad aj očakávaný začiatok trvania, frekvenciu a reverzibilitu vplyvu. Z čl. 4 ods. 2 Smernice podľa žalobcu vyplýva, že členské štáty nemajú možnosť zvoliť taký postup, že pre projekty uvedené v prílohe II neuvedú ani jedno z kritérií uvedených v tomto ustanovení, inak povedané, členské štáty si musia vybrať jedno z kritérií, na základe ktorého určia, či činnosti uvedené v prílohe II budú predmetom posudzovania ich vplyvov na životné prostredie, alebo môžu určiť, že budú uplatňovať obidve kritériá. Nemôžu však určiť, že činnosti uvedené v prílohe II nebudú podliehať za žiadnych okolností posudzovaniu ich vplyvov na životné prostredie.

9. Zaradenie hĺbkových vrtov do prílohy č. II podľa žalobcu nesporne indikuje prinajmenšom možnosť, že za určitých okolností takýto projekt môže mať pravdepodobne významný dopad na životné prostredie. Žalobca tvrdí, že nestanovenie kritérií, na základe ktorých sa hĺbkové vrty majú posudzovať, so zreteľom na ich dopad na životné prostredie znamená, že z dôvodu predbežnej opatrnosti sa musí vyhodnotiť vplyv takejto činnosti na životné prostredie v každom prípade.

10. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na čl. 6 Smernice, ktorý stanovuje rámce účinnej účasti verejnosti na rozhodovacom procese, podliehajúcom Smernici. Zároveň žalobca poukázal na nesporný výklad komunitárneho práva vyplývajúci z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-531/13 zo dňa 11.02.2015, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že hĺbkové vrty sú činnosťou, pri ktorej nie je možné vylúčiť pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie a nesporne sa týkajú životného prostredia.

III. Vyjadrenie žalovaného.

11. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 05.12.2016, doručeným súdu dňa 08.12.2016 s tým, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami geologického zákona ako aj SP, svojím konaním nevyviedol možnosť verejnosti zúčastniť sa na procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a žalobu ako nedôvodnú žiadal zamietnuť.

12. Po opise žalobných námietok a prehľadu v konaní vydaných rozhodnutí a stručnom priebehu správneho konania uviedol, že podľa ustanovenia § 23 ods. 9 geologického zákona, účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia je ten, kto návrh podal a fyzická alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu. Účastníkom konania o určení, zmene alebo zrušení prieskumného územia na výskyt rádioaktívnych nerastov je aj dotknutá obec alebo dotknutý samosprávny kraj.

13. Žalovaný zdôraznil, že stotožňovanie konania o určení prieskumného územia s konaním o predĺžení doby platnosti určeného prieskumného územia zo strany žalobcu, je zavádzajúce. Nie je zrejmé, z akého dôvodu sa žalobca domáhal účasti v konaní až v roku 2016, keď rozhodnutie o určení prieskumného územia bolo vydané už v roku 2006 a žalobca doteraz zákonnosť rozhodnutia o určení prieskumného územia nijakým spôsobom nespochybňoval. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie o predĺžení doby určenej na prieskumné územie, samo o sebe nevytvára žiadne nové právne skutočnosti vo vzťahu k obyvateľom obcí, obciam, vlastníkom nehnuteľností a iným subjektom. Skutočnosť, že žalobca je občianskym združením, založeným na ochranu životného prostredia, samo o sebe nezakladá

možnosť jeho účasti v akomkoľvek konaní len za predpokladu, že žalobca vo všeobecnej rovine poukáže, že určitým konaním dôjde k ohrozeniu životného prostredia.

14. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 1Afs 107/2004 zo dňa 10.11.2005, v zmysle ktorého: „Nejvyšší správní soud podotýká, že institut zákazu zneužití subjektivních práv (k ničím neodůvodněné újme jiného či k ničím neodůvodněné újme společnosti, tj. konec konců jejích členů) představuje materiální korektiv formálního pojmání práva, prostřednictvím něhož se do právního řádu vnáší hledisko ekvity (spravedlnosti). Zákon, je než je ze své povahy obecný, nemůže pojmově pamatovat na všechny myslitelné životní situace, které mohou za jeho účinnosti nastat. V důsledku toho se může přihodit, že určité chování formálně vzato - ve skutečnosti ovšem pouze zdánlivě, jak bylo vyloženo výše odpovídá právní normě (či lépe řečeno: dikci právního předpisu), avšak je zároveň pocíťováno jako zjevně nespravedlivé, neboť v rozporu s určitými základními hodnotami a s rozumným uspořádáním společenských vztahů působí jiným újmu. Takové chování má potom povahu nikoliv výkonu subjektivního práva, nýbrž jeho (právem reprobovaného) zneužití.“ Bez ohľadu na rok vydania tohto rozhodnutia je rozhodnutie stále relevantné, najmä vo vzťahu ku skutočnosti, ak ktokoľvek svojim konaním zneužíva právo vo svoj prospech bez konkrétneho špecifikovania porušovania jeho subjektívnych práv len so všeobecnou konštatáciou, že sú dotknuté jeho práva, ako napr. občianskeho združenia založeného za účelom ochrany životného prostredia.

15. K rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-531/13 z 11.02.2015, na ktorý sa odvoláva žalobca, nie je podľa žalovaného aplikovateľný na tento prípad. Dôvodom je odlišnosť v predmete konaní. V prípade veci C-531/13 ide o povolenie, ktoré sa vzťahuje na niekoľko prác a činností, najmä na uskutočnenie prác potrebných na zriadenie miesta vrtu a v prípade neúspešného vrtu na navrátenie plochy do pôvodného stavu. V prípade nájdania uhľovodíkov získala spoločnosť Rohöl-AufsuchungsAG povolenie na skúšobnú ťažbu zemného plynu až do množstva 1 000 000 m³, aby sa preukázala hospodárnosť vrtu. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci nejde o skutkovo zhodný prípad s vecou opísanou v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie, v ktorom išlo o povolenie na uskutočnenie skúšobných vrtov vrátane povolenia na skúšobnú ťažbu, pričom žalobcovia sa domáhali posudzovania vplyvov skúšobného vrtu vrátane skúšobnej ťažby na životné prostredie. Súdny dvor EÚ vo vzťahu k otázke č. 1 a 2 uviedol, že: Bod 14 prílohy I smernice Rady 85/337/EHS z 27.06.1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, zmenenej a doplnenej smernicou 2009/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23.04.2009, sa má vykladať v tom zmysle, že skúšobný vrt, o aký ide vo veci samej, v rámci ktorého sa predpokladá skúšobná ťažba zemného plynu a ropy s cieľom určiť komerčnú hospodárnosť ložiska nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia. Zároveň vo vzťahu k prípadu riešenému pred Súdnym dvorom Európskej únie je potrebné vziať do úvahy predovšetkým rakúsku právnu úpravu. V zmysle vyššie uvedeného rozsudku SD EÚ bolo namietané nevykonanie posudzovania vplyvov na životné prostredie v kontexte už povolenej skúšobnej ťažby.

16. K námietkam žalobcu k možnosti uplatnenia jeho práva byť účastníkom správneho konania a mať prístup k spravodlivosti podľa Aarhuského dohovoru žalovaný uviedol, že citované ustanovenia Aarhuského dohovoru sú plne zakotvené a rešpektované v zákone č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“). Žalovaný nijakým spôsobom nevyklučuje účasť žalobcu v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v stave a v čase, keď bude zrejmé, čo bude predmetom posudzovania.

17. Postupom a konaním žalovaného, neboli dotknuté práva žalobcu zakotvené v Aarhuskom dohovore, nakoľko ako už žalovaný uviedol, tieto sú plne rešpektované v zákone č. 24/2006 Z.z. t.zn., že v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré sa uskutoční minimálne v zisťovacom konaní po overení ložísk (v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu), pokiaľ držiteľ prieskumného územia prejaví záujem hospodársky využiť ložisko (ak bude objavené, zistené), bude v prípade prejavenia záujmu zo strany žalobcu o vstup do konania, bezpochyby účastníkom konania aj žalobca. To, že dotknutým orgánom v konaní o určení je aj príslušný orgán ochrany prírody a krajiny, automaticky nezakladá žalobcovi postavenie účastníka konania.

18. V rámci správneho konania o určení prieskumného územia (ako aj v prípade rozhodnutia o predĺžení lehoty na prieskumné územie) si správny orgán vyžiadal stanoviská príslušných dotknutých orgánov za účelom zistenia a preverenia, či nebudú dotknuté záujmy na úseku ich pôsobnosti.

19. Zároveň žalovaný považoval za potrebné uviesť, že v danom prípade nešlo o rozhodovaciu činnosť príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v zmysle ktorého má občianske združenie založené za účelom ochrany prírody a krajiny zo zákona priznané postavenie účastníka konania.

20. Žalovaný opäť zdôraznil, že svojím konaním nevyúčtil možnosť verejnosti zúčastniť sa konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy životného prostredia. Zákon č. 24/2006 Z.z. náležite zabezpečil účasť verejnosti v takýchto konaniach, a to práve prostredníctvom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorého uskutočnenie sa predpokladá až v čase poznania dotknutého územia vrátane potvrdenia ne/existencie ložiska nerastu, ktorý sa uskutoční v čase pred vydaním rozhodnutia v zmysle príslušných banských predpisov. Uvedené korešponduje s cieľmi a princípmi Aarhuského dohovoru. Cieľ stanovený v čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru, t.j. najmä zabezpečenia prístupu členov zainteresovanej verejnosti k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nezávislým orgánom ustanoveným zákonom za účelom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo opomenutia, ktoré sú predmetom ustanovení čl. 6 Aarhuského dohovoru, je zo strany žalovaného plne rešpektovaný a zakotvený v právnom predpise (zákon č. 24/2006 Z.z.).

21. Participáciu na konaniach podľa čl. 6 v spojení s čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru vyčerpávajúcim spôsobom neopomínajúc ani jednotlivca (fyzická osoba) zabezpečuje zákon č. 24/2006 Z.z. v súlade s cieľmi smernice 2011/92/EÚ, pričom práva žalobcu podľa čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru neboli postupom žalovaného porušené a žalobcovi bol zabezpečený náležitý a najmä včasný prístup k takýmto konaniam.

IV. Administratívne konanie.

22. Z pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že na základe návrhu spoločnosti Alpine Oil and Gas, s. r. o., Bratislava zo dňa 19.04.2016, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy (ďalej len „žalovaný“) dňa 20.04.2016 začalo správne konanie podľa § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „geologický zákon“) vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia „Snina - ropa a horľavý zemný plyn“ (ďalej len „prieskumné územie Snina“).

23. Žalovanému bolo následne dňa 06.05.2016 doručené podanie žalobcu, ktorým sa domáhal priznania postavenia účastníka konania v predmetnom správnom konaní o predĺžení doby platnosti prieskumného územia Snina s poukazom na § 14 ods. 1, ods. 2 Správneho poriadku a § 23 ods. 7 geologického zákona, pričom svoj nárok na účasť v konaní odôvodnil tým, že v predmetnom konaní môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny.

24. Prvostupňový správny orgán rozhodol pod Číslom spisu: 5019/2016-7.3, Číslo záznamu: 28109/2016 zo dňa 18.05.2016 podľa § 14 ods. 1 a § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „SP“) o vylúčení žalobcu zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia Snina podľa § 22 a § 23 geologického zákona, vedenej pod Číslom spisu: 5019/2016-7.3.

25. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal dňa 07.06.2016 rozklad, ktorý žalovaný zamietol napadnutým rozhodnutím Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39045/2016 (1) zo dňa 13.07.2016 a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia odvolací správny orgán konštatoval, že z geologického zákona a ani z iného právneho predpisu nevyplýva, že účastníkom v konaní o predĺžení doby platnosti prieskumného územia by mal byť aj iný subjekt ako držiteľ prieskumného územia, na návrh ktorého sa má doba platnosti prieskumného územia predĺžiť. Žalovaný ďalej konštatoval, že žalobca v svojich podaniach nekonkretizoval, na základe akých relevantných skutočností si uplatňuje v danej veci postavenie účastníka konania. Podľa názoru žalovaného jediným subjektom, ktorý má kvalifikovaný právny vzťah k prieskumnému územiu Snina, je držiteľ prieskumného územia a v konaní o predĺžení doby platnosti prieskumného územia podľa § 23 geologického zákona sa rozhoduje iba o právach, oprávnených záujmoch a povinnostiach držiteľa prieskumného územia. Žalobca v konaní nepreukázal

a nekonkretizoval, aké záujmy ochrany prírody a krajiny mali byť výsledkom rozhodovacej činnosti žalovaného v danej veci dotknuté.

V. Prvé rozhodnutie správneho súdu.

26. Správny súd vo veci rozhodol uznesením pod sp.zn. 6S/210/2016-186 zo dňa 11.04.2019 tak, že konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil novou skutočnosťou v administratívnom konaní, ktorá spočívala v tom, že žalovaný rozhodnutím č. 6110/2018-5.3 č. záznamu 27386/2018 zo dňa 25.05.2018, právoplatným dňa 18.06.2018, rozhodol o zrušení prieskumného územia W. - ropa a horľavý zemný plyn, určené rozhodnutím ministerstva č. 7674/2006-6.2 zo dňa 18.07.2006, v dôsledku čoho účinky napadnutého rozhodnutia zanikli a odpadol dôvod na pokračovanie v predmetnom správnom konaní.

27. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžk/24/2019 zo dňa 27.10.2020, ktorý napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie s tým, že je povinný vec meritórne prejednať a rozhodnúť.

VI. Relevantné právne predpisy.

28. Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10, § 13 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, ďalej len „SSP“) napadnuté rozhodnutia znovu preskúmal a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

29. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

30. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

31. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

32. Podľa čl. 44 Ústavy SR, (1) Každý má právo na priaznivé životné prostredie. (2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. (3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky. (4) Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ochranu poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov. (5) Poľnohospodárska pôda a lesná pôda ako neobnoviteľné prírodné zdroje požívajú osobitnú ochranu zo strany štátu a spoločnosti. (6) Podrobnosti o právach a povinnostiach podľa odsekov 1 až 5 ustanoví zákon.

33. Podľa čl. 45 Ústavy SR, každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

34. Podľa § 3 ods. 1 SP, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

35. Podľa § 2 zákona č. 17/1992 Zb., životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.

36. Podľa § 3 písm. i/ zákona č. 569/2007 Z.z., ložiskový geologický prieskum je prieskum, ktorým sa skúmajú ložiská nerastov, zisťujú a overujú ich zásoby a spracúvajú geologické podklady na ich využívanie a ochranu, zisťujú a overujú sa geologické podmienky na zriaďovanie a prevádzku podzemných zásobníkov plynov a kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch, zisťujú a overujú sa geologické podmienky na sprístupňovanie jaskýň, zaistenie stability podzemných priestorov, zabezpečovanie a likvidáciu starých banských diel a na zriaďovanie a prevádzku prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia (ďalej len „ukladanie“) podľa osobitného predpisu.

37. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 569/2007 Z.z., geologické práce sú geologický výskum a geologický prieskum.

38. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 569/2007 Z.z., geologický výskum sa člení na

- a) základný geologický výskum,
- b) regionálny geologický výskum.

39. Podľa § 2 ods. 3 písm. a/ zákona č. 569/2007 Z.z., geologický prieskum sa člení na:

- a) ložiskový geologický prieskum, ktorý sa člení na etapy
  1. vyhľadávací ložiskový geologický prieskum,
  2. podrobný ložiskový geologický prieskum,
  3. ťažobný ložiskový geologický prieskum.

40. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 569/2007 Z.z., za geologické práce, ak súvisia s prácami uvedenými v odsekoch 2, 3 a 5, sa podľa tohto zákona považujú tieto práce:

- a) geofyzikálne práce a geochemické práce,
- b) technologické práce, laboratórne práce, terénne meračské práce a technické práce, najmä vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zatlačacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, zriaďovanie dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim.

41. Podľa § 4 ods. 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.51/2008 Z.z., sa ložiskovým geologickým prieskumom

- a) skúmajú geologické pomery ložiska a jeho tektonická stavba,
- b) sleduje rozmiestnenie jednotlivých nerastov podľa kvality,
- c) skúmajú banskotechnické podmienky, ktoré môžu ovplyvniť dobývanie zistených a overených zásob nerastov tvoriacich ložiská,
- d) rieši možnosť ukladania odvalov, výsypiek a odkalísk spolu s predpokladanými vplyvmi na životné prostredie,
- e) skúmajú hydrogeologické pomery ložiska,
- f) zisťuje výskyt a akumulácia podzemných vôd, ktoré môžu ovplyvniť spôsob dobývania ložiska,
- g) zisťujú a overujú geologické podmienky na zriaďovanie a prevádzku podzemných zásobníkov plynov a kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch, zisťujú a overujú geologické podmienky na sprístupňovanie jaskýň, zaistenie stability podzemných priestorov,
- h) zisťujú a overujú geologické podmienky na zabezpečovanie a likvidáciu starých banských diel,
- i) zisťujú a overujú geologické podmienky prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely trvalého ukladania oxidu uhličitého do geologického prostredia (ďalej len „ukladanie“).

42. Podľa § 4 ods. 3 písm. a/ vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z.z., sa pri rozdelení ložiskového geologického prieskumu na etapy vo vyhľadávacom prieskume

1. vyhľadáva a overuje výhradné ložisko alebo ložisko nevyhradeného nerastu, pričom sa na zistenom výhradnom ložisku určí jeho približný rozsah a v jeho časti sa overia a vypočítajú zásoby kategórie Z-2; v ostatnej časti sa overia a vypočítajú zásoby kategórie Z-3 alebo prognózne zdroje, na zistenom ložisku nevyhradených nerastov sa overí a vypočíta množstvo zásob, približný rozsah, kvalita a typy suroviny,
2. zisťujú a overujú vhodné horninové štruktúry alebo podzemné priestory, ich prípadné netesnosti a ich vhodnosť na uskladňovanie plynov a kvapalín,
3. zisťujú možnosti výskytu jaskýň, ich možný priebeh, rozsah, viazanosť na štruktúry a zloženie horninového prostredia, skúmajú sa podmienky stability jaskynných a iných podzemných priestorov,

4. zisťujú geologické podmienky vplyvu starých banských diel na povrch a navrhujú sa opatrenia na ich zabezpečenie a likvidáciu,
5. zisťujú a overujú vhodné horninové štruktúry alebo podzemné priestory, ich prípadné netesnosti a ich vhodnosť na ukladanie.

43. V zmysle čl. 6 ods. 1 Aarhuského dohovoru, každá strana

- a) uplatní ustanovenia tohto článku vo vzťahu k rozhodnutiam, či povoliť navrhované činnosti uvedené v Prílohe I;
- b) v súlade so svojím vnútroštátnym právom tiež uplatní ustanovenia tohto článku na rozhodnutia o navrhovaných činnostiach neuvedených v Prílohe I, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Strany na tento účel určia, či určitá navrhovaná činnosť podlieha týmto ustanoveniam,
- c) môže sa rozhodnúť, a to od prípadu k prípadu, ak to vnútroštátne právo umožňuje, neuplatňovať ustanovenia tohto článku na navrhované činnosti slúžiace účelom obrany štátu, ak sa táto Strana domnieva, že takéto uplatnenie môže mať nepriaznivý vplyv na tieto účely.

44. V zmysle čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru, každá strana v rámci svojho vnútroštátneho práva zabezpečí, aby členovia zainteresovanej verejnosti

- a) majúci dostatočný záujem alebo, alternatívne,
- b) ak pretrváva porušovanie ich práva v prípadoch, kde to právne predpisy Strany upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku, mali prístup k procesu preskúmania pred súdom a/ alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona na účely napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, úkonu alebo opomenutia podliehajúcemu článku 6 a v prípadoch ustanovených vnútroštátnym právom a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 3, iným relevantným ustanoveniam tohto dohovoru. O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie práva, bude rozhodnuté v súlade s požiadavkami vnútroštátneho práva a v súlade s cieľom dať zainteresovanej verejnosti široký prístup k spravodlivosti v rámci rozsahu pôsobnosti tohto dohovoru. Na tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 2 ods. 5, považuje za dostatočný na účely písmena a/. Tieto organizácie budú považované za také, ktorých práva môžu byť porušené na účely písmena b/. Ustanovenia odseku 2 nevylučujú možnosť predbežného preskúmania správnym orgánom a nie je nimi dotknutá požiadavka uplatnenia správneho preskúmania pred súdnym preskúmaním, ak takáto požiadavka vyplýva z vnútroštátneho práva.

45. V zmysle čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, navyše, bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia.

46. Podľa § 1 SSP, tento zákon upravuje

- a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve,
- b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

47. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

48. Podľa § 3 ods. 1 SSP, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov,
- b) rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,
- c) opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté,

d) nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie,

e) iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

49. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

50. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

VII. Závery správneho súdu.

51. Úlohou súdu v prejednávanej veci bolo v medziach žalobných dôvodov preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutí ministra životného prostredia Slovenskej republiky rozhodnutím Číslo: 6422/2016-9.2 (14/2016-rozkl.), Záznam č.: 39045/2016 (1) zo dňa 13.07.2016 ako aj prvostupňové rozhodnutie Číslo spisu: 5019/2016-7.3, Číslo zánamu: 28109/2016 zo dňa 18.05.2016, v zmysle ktorých bol žalobca vylúčený zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia „Snina- ropa a horľavý zemný plyn“ pre spoločnosť Alpine Oil and Gas, s.r.o., Karadžičova 16, Bratislava, IČO: 36 702 722, podľa § 22 a § 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

52. Správny súd v rámci preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného posúdil, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúmal aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Súd preskúmal aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

53. Osoby dotknuté rozhodnutím správneho orgánu majú právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. Absenciu dôvodov v rozhodnutí, na základe ktorých orgán verejnej moci vo veci rozhodol, je treba považovať za prejav arbitrárnosti, znamenajúci porušenie ústavou garantovaného základného práva, majúci za následok nepreskúmateľnosť takéhoto rozhodnutia.

54. Vlastným šetrením správny súd zistil, že v inom konaní vedenom na tunajšom správnom súde pod sp. zn. 6S/211/2016 tých istých účastníkov (žalobca, žalovaný), s tým istým predmetom konania - súdny prieskum rozhodnutia žalovaného, ktorým bol žalobca vylúčený ako účastník zo správneho konania vo veci predĺženia platnosti prieskumného územia Q. - ropa a horľavý zemný plyn navrhovateľa Alpine Oil and Gas, s. r. o., Bratislava, bol vyhlásený dňa 21.11.2019 rozsudok, ktorým boli obe preskúmané

rozhodnutia žalovaného zrušené (z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci) a vec bola vrátená prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie.

Rovnako i v konaniach na tunajšom správnom súde pod sp.zn. 6S/6/2021 zo dňa 24.06.2021 a sp.zn. 6S/131/2020 zo dňa 20.01.2022, v ktorých išlo o vylúčenie účastníka (obce, občianskeho združenia VLK) zo správneho konania vo veci predĺženia platnosti prieskumného územia pre Alpine Oil and Gas, s.r.o.. Uvedené rozhodnutia sú plne aplikovateľné na prejednávanú vec, s ich odôvodnením a vysloveným právnym názorom sa súd stotožňuje.

55. Vzhľadom na rovnakého žalobcu v konaniach sp.zn. 6S/211/2016, sp.zn 6S/6/2021 i rovnakého žalovaného v konaniach sp.zn. 6S/211/2016, sp.zn 6S/6/2021, sp.zn. 6S/131/2020 ako aj predmet súdneho prieskumu, správny súd má za to, že právne názory tunajšieho súdu ohľadom posúdenia účasti zainteresovanej verejnosti sú plne aplikovateľné aj na prejednávanú vec. Preto v odôvodnení tohto rozhodnutia správny súd primerane poukazuje v zmysle § 140 SSP na dôvody cit. rozsudkov ako aj v intenciách zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu.

56. V prejednáwanej veci súd mal povinnosť preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového rozhodnutia, ktorými bol žalobca vylúčený zo správneho konania vo veci predĺženia doby platnosti a zmeny (zmenšenia) prieskumného územia Snina podľa § 22 a § 23 geologického zákona. Správny súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžk/24/2019 zo dňa 27.10.2020, v ktorom uviedol svoj právny názor: „ .... 26. Podľa názoru kasačného súdu je nepochybné, že zainteresovaná verejnosť sa správnu žalobou nedomáha ochrany svojich subjektívnych práv a právom chránených záujmov, ktoré mali byť rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy porušené alebo priamo dotknuté, ale domáha sa ochrany verejného záujmu v oblasti životného prostredia. Účelom správnej žaloby zainteresovanej verejnosti preto nie je ochrana práv a právom chránených záujmov konkrétneho subjektu - jednotlivca alebo skupiny osôb v podobe posúdenia zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy (ako vyvodzuje správny súd), ale ochrana životného prostredia ako celospoločenského verejného záujmu. 27. Sama skutočnosť, že rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ktoré bolo napadnuté správnu žalobou zainteresovanej verejnosti, bolo zrušené, zaniklo či stratilo svoju platnosť alebo účinky ešte neznamená, že nemohol byť rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy porušený (ohrozený - vychádzajúc z Aarhuského dohovoru) verejný záujem na ochrane životného prostredia. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosť, že správnym súdnym prieskumom rozhodnutí alebo opatrení orgánov verejnej správy v oblasti životného prostredia sa realizuje tiež právo verejnosti na informácie, či tieto rozhodnutia alebo opatrenia, ktoré boli alebo sú spôsobilé ohroziť či porušiť verejný záujem na ochrane životného prostredia, boli vydané v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky s cieľom posilniť zodpovednosť a transparentnosť rozhodovania orgánov verejnej správy v oblasti životného prostredia. ...“

57. Základným rozporom medzi účastníkmi konania je posúdenie otázky účasti žalobcu ako občianskeho združenia založeného za účelom ochrany životného prostredia v uvedenom správnom konaní. Žalobca tvrdí, že mu účasti v konaní patrí a odvoláva sa na príslušné ustanovenia geologického zákona, zákona o životnom prostredí, zákona o ochrane prírody a krajiny a Aarhuského dohovoru. Žalobca je názoru, že aj v konaní vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia dochádza k ovplyvňovaniu životného prostredia. Žalovaný naopak tvrdí, že postupoval správne keď uprel žalobcovi účasti v tomto konaní s tým, že nestačí aby žalobca vo všeobecnej rovine poukázal na to, že určitým konaním dôjde k ohrozeniu životného prostredia, ale je potrebné preukázať konkrétne dotknuté záujmy na ochrane životného prostredia, ktoré by mohli byť konaním a rozhodnutím žalovaného dotknuté.

Žalovaný porušenie Aarhuského dohovoru odmieta, nakoľko preskúmané rozhodnutia plne rešpektujú čl. 9 ods. 2 a čl. 6 ods. 1 Aarhuského dohovoru a uvedené články sú plne rešpektované v zákone č. 24/2006 Z.z., pričom nijakým spôsobom nevylučuje účasť žalobcu v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré sa uskutoční minimálne v zisťovacom konaní po overení ložísk (v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu), pokiaľ držiteľ prieskumného územia prejaví záujem hospodársky využívať ložisko (ak bude ložisko objavené, zistené).

58. Žalovaný tvrdí, že žalobca nemá právo byť účastníkom konania vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia, ale toto účasti mu bude patriť až v prípadnom konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a tým budú aj realizované práva žalobcu v zmysle Aarhuského dohovoru. Z

geologického zákona ani z iného právneho predpisu nevyplýva, že účastníkom v konaní o predĺžení doby platnosti a zmene (zmenšenia) prieskumného územia by mal byť aj iný subjekt ako držiteľ prieskumného územia, na návrh ktorého sa má doba platnosti prieskumného územia predĺžiť a prieskumné územie zmeniť.

59. Pri posúdení účastníctva žalobcu v danom konaní, správny súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžp/41/2009 a sp.zn. 1Sžk/17/2017. Napriek tomu, že v uvedených rozsudkoch sa rieši aj otázka účastníctva žalobcu v správnom súdnom konaní, resp. jeho aktívna legitímácia na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, tieto rozhodnutia priamo súvisia aj s účastníctvom žalobcu ako občianskeho združenia zameraného na ochranu životného prostredia v správnom konaní.

60. V konaní sp. zn. 5Sžp/41/2009 Najvyšší súd riešil otázku účastníctva žalobcu v obdobnom konaní, kde podobne ako v prejednávanej veci správny orgán uprel žalobcovi účasť na konaní s tým, že žalovaný zaujal stanovisko, že v prípade Aarhuského dohovoru ide o medzinárodnú zmluvu, na vykonanie ktorej je potrebný zákon, čo aj korešponduje s textom čl. 3 ods. 1 Aarhuského dohovoru. Poukázal na doložku prednosti, ktorá uvádza že Aarhuský dohovor neobsahuje priamu úpravu práva povinností fyzických a právnických osôb. Aj tu žalovaný uvádza, že čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru je zameraný na definíciu princípu práva na prístup k spravodlivosti zainteresovanej verejnosti avšak bez dostatočnej konkretizácie obsahu práva, ktoré sa majú vo vnútroštátnom práve uplatňovať. Na základe týchto záverov žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že adresátom ustanovení čl. 9 ods. 2 a 3 je Slovenská republika a samotné ustanovenia neobsahujú jednoznačne koncipované základné právo ani slobodu, ktoré by boli orgánmi verejnej moci priamo aplikovateľná v zmysle teórie „self executing“ a nakoľko zákon výslovne žalobcu a organizácie podobné žalobcovi výslovne ako účastníka konania neuvádza, potom mu postavenie účastníka neprináleží.

61. Tak ako v konaní sp. zn. 5Sžp/41/2009 aj v preskúmvanej veci žalovaný argumentuje podobne, keď cituje čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru a uvádza, že uvedené ustanovenia sú plne zakotvené a rešpektované v zákone č. 24/2006 Z.z. a je to práve tento zákon, ktorý je nutné považovať za vnútroštátnu úpravu, ktorá zabezpečuje práva podľa uvedeného článku. Tvrdí, že nijakým spôsobom nevylučuje účasť žalobcu konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, to je v stave a v čase keď bude zrejmé, čo bude predmetom posudzovania. Inými slovami žalovaný v danom prípade zúžil práva žalobcu podľa čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru na účasť v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z..

Takýto výklad Aarhuského dohovoru považuje správny súd za nesprávny. Dohovor EHK OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia prijatý v Aarhuse dňa 25.06.1998 (Aarhuský dohovor) samostatným spôsobom vymedzuje pojem informácia, a to vo vzťahu k stavu zložiek životného prostredia, vo vzťahu k činiteľom, ktoré na ne vplyvávajú a vo vzťahu k stavu zdravia a bezpečnosti obyvateľstva a podmienkam života obyvateľstva. Výpočet informácií nie je uzavretý, aby sa tak účel ich definičného vymedzenia vo vzťahu k životnému prostrediu dosahoval čo najlepšie. V súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 5Sžp/41/2009 správny súd uvádza a z neho cituje: „...Pre najvyšší súd je nepochybné, že ciele Aarhuského dohovoru sú predovšetkým definované v jeho preambule (kde, podľa Najvyššieho súdu, sú z hľadiska prejednávanej veci najvýznamnejšie myšlienky vyjadrené v 5., 6., 7., 8., 10. a 17. odseku) a ďalej v čl. 1 Aarhuského dohovoru s podnadpisom rubriky „Ciele“. ...“

Odsek 5. zdôrazňuje potrebu chrániť, zachovávať a zlepšovať stav životného prostredia a zabezpečovať trvalo udržateľný a z hľadiska životného prostredia bezproblémový rozvoj; odsek 6. uznáva, že zodpovedajúca starostlivosť o životné prostredie je nevyhnutná na dosiahnutie blahobytu ľudstva a zabezpečenie základných ľudských práv vrátane práva na život ako taký; odsek 7. uznáva, že každý človek má právo na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu, a súčasne je povinnosťou každého, jednotlivo aj spoločne s inými, chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i budúcich generácií; odsek 8. uznáva, že zlepšený prístup k informáciám a účasť verejnosti na rozhodovacom procese v otázkach životného prostredia posilňujú kvalitu a následné uplatňovanie rozhodnutí, prispievajú k environmentálnemu povedomiu obyvateľstva, dávajú verejnosti možnosť vyjadriť svoje záujmy a umožňujú orgánom verejnej moci náležite tieto záujmy zohľadniť; odsek 10. má cieľ podporiť zodpovednosť a transparentnosť rozhodovania a posilniť verejnú podporu rozhodnutí týkajúcich sa životného prostredia; odsek 17. zohľadňuje, že pre verejnosť vrátane organizácií musia byť prístupné účinné súdne mechanizmy tak, aby boli chránené ich zákonné záujmy a dodržiavané právne normy.

Podľa čl. 1 Aarhuského dohovoru, každá Strana zaručí práva na prístup k informáciám, účasť verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v súlade s ustanoveniami tohto dohovoru s cieľom prispieť k ochrane práva každého človeka, príslušníka tejto i budúcich generácií, žiť v životnom prostredí, ktoré je primerané pre zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu.

62. Je nepochybné, že cieľom týchto ustanovení Aarhuského dohovoru, hoci sú formulované všeobecne, je umožniť zabezpečiť účinnú ochranu životného prostredia, čo vyzdvihol Súdny dvor v citovanom rozsudku. Aj Najvyšší súd SR vyzdvihol všeobecný imperatív Aarhuského dohovoru obsiahnutý v 17. recitáli: „... pre verejnosť vrátane organizácií musia byť prístupné účinné súdne mechanizmy tak, aby boli chránené ich zákonné záujmy a dodržiavané právne normy, nepochybne nasmerovaný k zmluvným štátom. ...“. Vzhľadom na uvedené, ak je pripustená možnosť, že konanie vo veci predĺženia doby platnosti prieskumného územia môže mať dopad na životné prostredie, nemôže byť žalobca z takého konania vylúčený.

63. Najvyšší súd SR v konaní pod sp.zn. 5Sžp 41/2009, vzhľadom na možný komunitárny rozmer súdneho prieskumu konanie prerušil a postupom podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, predložil Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev predbežné otázky: 1. Je možné čl. 9 Aarhuského dohovoru, a to najmä jeho odseku 3, s prihliadnutím na hlavný cieľ sledovaný týmto medzinárodnou zmluvou, tzn. že naruša klasickú koncepciu aktívnej legitímácie tým, že priznáva postavenie účastníka konania aj verejnosti, resp. zainteresovanej verejnosti, priznať bezprostredný účinok („self-executing effect“) medzinárodnej zmluvy za situácie, keď Európska únia po tom, ako dňa 17.02.2005 pristúpila k tejto medzinárodnej zmluve, nevydala do dnešného dňa komunitárny predpis vykonávajúci uvedenú zmluvu pre podmienky komunitárneho práva? 2. Je možné čl. 9 Aarhuského dohovoru, a to najmä jeho odseku 3, potom, čo sa stal súčasťou komunitárneho práva, priznať účinok priamej aplikovateľnosti alebo priameho účinku komunitárneho práva v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora? 3. Ak je odpoveď na otázku 1 alebo 2 kladná, potom je možné vykladať čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru s prihliadnutím na hlavný cieľ sledovaný touto medzinárodnou zmluvou, že pod pojem „úkony orgánu verejnej správy“ je nutné zahrnúť aj úkon spočívajúci vo vydaní rozhodnutia, tzn. že možnosť prístupu verejnosti k súdnemu konaniu v sebe zahŕňa aj právo napadnúť samotné rozhodnutie správneho orgánu, ktorého nezákonnosť spočíva v dopade na životné prostredie?

Súdny dvor Európskej únie položené otázky prijal na ďalšie konanie a svoj názor vyjadril v rozsudku C-240/09 zo dňa 08.03.2011 tak, že „... Článok 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17.02.2005 nemá priamy účinok v práve Únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi čl. 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom Únie, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, akou je L. Z. V., napadnúť na súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom Únie v oblasti životného prostredia. ...“

Najvyšší súd SR na základe uvedeného právneho názoru Súdnemu dvoru Európskej únie v svojom rozsudku sp. zn. 5Sžp/41/2009 uviedol, „... pokiaľ hovoríme o životnom prostredí, potom máme na mysli všetko, čo nás na Zemi obklopuje a najmä po stránke biologickej stability ovplyvňuje prirodzené podmienky života človeka spolu s existenciou rozmanitých druhov organizmov. Je nepochybné, že predovšetkým pod pojmom životné prostredie je nutné mať na pamäti jeho zložkovú definíciu (§ 2 zák. č. 17/1992 Zb.), tzn. že zložkami životného prostredia sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy. Samotný citovaný zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí bol zákonodarcom prijatý pri zdôraznení práva na priaznivé životné prostredie ako jedného zo základných práv človeka. Avšak, ak hovoríme o životnom prostredí, nehovoríme o podmienkach, ktoré robia život jednotlivca alebo spoločnosti znesiteľnejším, lepším alebo technicky komfortnejším, ale hovoríme o neopakovateľnom a nenahraditeľnom stave, bez ktorého by život jednotlivca nebol možný takmer alebo vôbec. ...“

Najvyšší súd v svojom rozhodnutí vyslovil svoj názor, že právo na priaznivé životné prostredie nie je možné nazerať ako na typické subjektívne právo jednotlivca, ktorého sa môže človek v rámci svojej právnej subjektivity dovoliavať a na jeho základe si niečo, tzn. samotné životné prostredie nárokovať, prisvojovať alebo požadovať. Vzhľadom na bezprostrednú odozvu dopadu negatívnych ľudských činností na životné prostredie ako celok, ktoré neakceptuje ani štátnu suverenitu, ani hranice štátov ani normatívne zákazy a príkazy - je to trvalý kolektívny záujem, ktorý priamo zaťažuje štát - v prenesenom

zmysle obdobne ako právo na život bezvojnového nebezpečenstva alebo životu nebezpečných chorôb, a ktoré musí existovať bez toho, aby jednotlivec chcel, mohol alebo s jeho existenciou spojenú vôľu právne prejavil mal, - lebo bez jeho existencie už svoju vôľu neprejaví, - lebo bez jeho existencie nie je možné blahobyť ľudstva dosiahnuť vôbec a zabezpečenie základných ľudských práv vrátane ústavou garantovaného práva na život je nemysliteľné. Vzhľadom na prirodzenú vzájomnú závislosť človeka a ostatných organizmov nachádzajúcich sa v prírode, a to najmä v krajine, s uvedomením si povinnosť vyvažovať právo človeka pretvárať prírodu v súlade s princípom trvalo udržateľného rozvoja, nemožno prehliadnuť základné smerovanie záujmov jednotlivcov združených za účelom naplnenia svojho základného práva na priaznivé životné prostredie. Nakoľko žalobca dal toto právo ako základ existencie svojho združenia a od neho odvodzuje svoje postavenie účastníka v preskúmanom konaní, naplnil podľa názoru najvyššieho súdu záver vyslovený v hore citovanom ústavnom náleze č.k. II. ÚS 197/2010-52.

64. S poukazom na vyššie uvedené právne skutočnosti, by bolo v prejednávanej veci v rozpore s ústavným imperatívom „každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie“ (článok 44 ods. 2 Ústavy), zamedziť žalobcovi, aby prostredníctvom legálne dostupných mechanizmov vnútroštátnej právnej ochrany, medzi ktoré nepochybne patrí aj súdny prieskum rozhodnutí správnych orgánov týkajúcich sa životného prostredia, účast' v takomto administratívnom správnom konaní, čo naplní cieľ tohto občianskeho združenia.

65. Vyjadrenie žalovaného, že v štádiu určenia prieskumného územia v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu nemôžu byť dotknuté práva žalobcu, nakoľko týmto sa podľa § 4 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 51/2008 Z.z. rozumie iba vyhľadávanie a overovanie výhradného ložiska, pričom sa na zistenom výhradnom ložisku určí jeho približný rozsah, zistia sa možnosti výskytu jaskýň, zistia sa geologické podmienky vplyvu starých banských diel na povrch, zisťujú a overujú sa vhodné horninové štruktúry alebo podzemné priestory a nedochádza k ovplyvňovaniu životného prostredia ako takého, správny súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Súd v tejto otázke prisvedčil žalobcovi, ktorý poukázal na citované ustanovenia zákona o životnom prostredí, geologického zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny, z ktorých nepochybne vyplýva, že určenie prieskumného územia zahŕňa oprávnenie pre držiteľa prieskumného územia vykonávať geologické práce. V predmetnom konaní ide o geologické práce -ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu. Geologickými prácami podľa ustanovenia § 2 ods. 4 geologického zákona, sú fyzikálne agrochemické práce, okrem iného aj vrtné práce, podzemné práce a zemné práce, výstavba a prevádzkovanie dočasných merných objektov, zriaďovanie zatlačacích a pozorovacích staníc, skúšobných zariadení, dočasných pracovísk a prístupových ciest k nim. Súd dal za pravdu žalobcovi aj v tom, že príkladmo vymenované geologické práce vykonávané v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu, sú nepochybne prácami s ktorými sú spojené fyzikálne a iné vplyvy na životné prostredie. V etape vyhľadávania vrtných a podzemných prác zriaďovania pracovísk prístupových ciest k nim, ide o priamy zásah do tých zložiek životného prostredia, ktorými sú pôda, pôdy kryt, vrátane flóry a fauny, ktorá je súčasťou toho pôdneho krytu. Uvedené činnosti zároveň pri ich vykonávaní môžu nepochybne pôsobiť rušivo na životné prostredie a ekosystém. Rozsah a závažnosť vplyvov uvedenej činnosti na krajinu sú predmetom samotného konania. Pravdou je, že vplyv geologických prác v etape ložiskového geologického prieskumu, ktorý je vykonávaný v rámci určenia prieskumného územia, o predĺženie ktorého sa vedie predmetné administratívne konanie, zákonodarca upravil v ustanovení § 9 ods. 1 písm. g/ zákona o ochrane prírody a krajiny, v ktorom ustanovil, že orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom, a to nielen v konaní o určenie prieskumného územia, ale aj o predĺžení doby platnosti prieskumného územia. Takže vplyv a dopad na životné prostredie sa predpokladá a pripúšťa. Aj keď geologický zákon výslovne neurčuje účasť občianskeho združenia ako je žalobca v takomto konaní, na tomto mieste správny súd opätovne poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžp/41/2009. V uvedenej veci tiež nemal žalobca ako občianske združenie zamerané na ochranu životného prostredia, priamo zákonom priznané právo byť účastníkom správneho konania týkajúceho sa povolenia odstreľovania chráneného medveďa hnedého, no najvyšší súd rozhodol, že toto právo mu prináleží z dôvodov, ktoré sú podľa názoru správneho súdu v prejednávanej veci tiež aplikovateľné. Z uvedeného rozsudku súd cituje: „ .... vzhľadom na hore uvedené vnútroštátne a medzinárodné právne pramene uvádza, že procesné predpisy o účastníctve je nutné v prejednávanej veci vykladať s prihliadnutím na dosiahnutie cieľa sledovaného právom na priaznivé životné prostredie. Je nepochybné, že vzhľadom aj na niektoré ďalšie medzinárodno-právne dokumenty (Dohovor ohodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúce

štátne hranice z 25.02.1991 - oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 162/2000 Z.z.) ako aj na niektoré právne akty Európskej únie (najmä Smernica Rady z 27.06.1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných alebo súkromných projektov na životné prostredie /č. 85/357/EHS/) sa pri procesoch posudzovania vplyvov zámerov stavieb (činností) na životné prostredie verejnosťou realizuje základné právo na informácie o životnom prostredí, a preto je nutné zobrať do úvahy aj to, že zmyslom tohto základného práva jednotlivca je znášať spoluzodpovednosť za zachovanie priaznivého stupňa životného prostredia a tiež sa spolupodieľať sa na kontrole krokov, ktoré tento stav životného prostredia nielen v súčasnosti ale aj v budúcnosti môžu reálne ovplyvniť. Bez ohľadu na to, že žalobca bol až do 30. novembra 2007 v zmysle § 82 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z.z. týmto osobitným zákonom uznaný v zmysle 4. definície za účastníka správneho konania a že toto postavenie stratil od 01.12.2007 na základe zákona č. 454/2007 Z.z., najvyšší súd vzhľadom na horeuvedené vnútroštátne a medzinárodné právne pramene uvádza, že procesné predpisy o účastníctve je nutné v prejednávanej veci vykladať s prihliadnutím na dosiahnutie cieľa sledovaného právom na priaznivé životné prostredie. Je tiež jednoznačné, že žalobca nespĺňa podmienky 1. definície účastníka, ktorým je v prejednávanej veci osoba podávajúca žiadosť o povolenie výnimky z podmienok ochrany chráneného živočícha (tzn.P.P.). Je tiež jednoznačné, že ustanovenie čl. 9 Aarhuského dohovoru (najmä ods. 2 a 3) neobsahuje jednoznačne koncipované základné právo ani slobodu, ktoré by bolo orgánmi verejnej moci priamo aplikovateľné v zmysle medzinárodnoprávnej teórie „self-executing“. Avšak hore analyzované medzinárodnoprávne záväzky Slovenskej republiky týkajúce sa ústavou akceptovaného zabezpečenia práva verejnosti na životné prostredie majú v konečnom dôsledku ten dopad, že narúšajú klasickú koncepciu aktívnej legitímácie jednotlivcov v konaní pred správnymi orgánmi tým, že priznávajú postavenie účastníka konania aj verejnosti, resp. v niektorých prípadoch iba verejnosti zainteresovanej na ochrane životného prostredia. Podľa čl. 9 ods. 3 Aarhuskeho dohovoru platí, že navyše bez toho, aby boli dotknuté procesy preskúmania uvedené v odsekoch 1 a 2, každá Strana zabezpečí, ak sú splnené podmienky uvedené v jej vnútroštátnom práve, ak sú nejaké, aby členovia verejnosti mali prístup k správne alebo súdne konaniu umožňujúcemu napadnutie úkonov a opomenutí súkromných osôb a orgánov verejnej moci, ktoré sú v rozpore s jej vnútroštátnym právom v oblasti životného prostredia. Vzhľadom na hore uvedené závery je potom celkom logické konštatovanie, že Slovenská republika okrem iného prevzala na seba medzinárodný záväzok zabezpečiť v zmysle čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru prístup verejnosti k správnym a súdnym konaniam, a pokiaľ zákonodarná alebo výkonná moc nevykonala príslušné normotvorné (všeobecne záväzné) kroky k vytvoreniu vhodných podmienok na implementáciu tohto subjektívneho práva jednotlivca v slovenskom právnom poriadku, potom súdna moc na základe ústavného kritéria prednosti komunitárneho práva (čl. 7 ods. 2 ústavy) a zásady lojálnej spolupráce (čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii) a rešpektovania princípu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy) musí v prípade jednotlivca dovolávajúceho sa v konkrétne prejednávanej veci na právo prístupu verejnosti k správnym a súdnym konaniam toto právo mu v individuálnej veci priznať. Uvedená myšlienka zabezpečenia procesného prístupu verejnosti ku konaniam a ich nezastupiteľnej úlohy ako už bolo skôr uvedené, je už zdôraznená v 7. a 8. recitálu preambule k Aarhuskmu dohovoru, kde je jednoznačne uvedené, že každá zmluvná strana (tzn. aj Slovenská republika v zmysle svojho záväzku ako signatára zmluvy): 7. uznávajúc tiež, že každý človek má právo na život v životnom prostredí, ktoré je primerané na zachovanie jeho zdravia a dosiahnutie blahobytu, a súčasne je povinnosťou každého, jednotlivco aj spoločne s inými, chrániť a zlepšovať životné prostredie v prospech súčasných i budúcich generácií, 8. s ohľadom na to, že na zabezpečenie tohto práva a na splnenie tejto povinnosti občania musia mať prístup k informáciám, musia mať právo podieľať sa na rozhodovacom procese a musia mať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a v tomto smere, uznávajúc, že občania môžu potrebovať pomoc pri vykonávaní svojich práv..., ... Preto v procese transpozície tohto práva do slovenského právneho poriadku nie je možné sa uspokojiť iba s odkazom na existujúce nepriame formy právnej ochrany (napríklad procesné podania na Prokuratúru Slovenskej republiky alebo Verejného ochrancu práv), ktoré síce môžu smerovať aj k vyvolaniu súdneho konania (napríklad žaloba prokurátora v prípade nevyhoveniu jeho protestu), ale je nutné v konaní podľa zák. č. 543/2002 Z.z. aplikácie uprednostniť cieľ sledovaný článkom 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru pred úpravou procesného postavenia žalobcu ako združenia s právnou subjektivitou obsiahnutého v § 82 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z.z., ktorá sa na základe hore prijatých záverov javí ako nedostatočná. ...“

66. Argumentáciu žalovaného, že žalobca musí špecifikovať porušenia svojich subjektívnych práv a nielen všeobecne konštatovať, že určitým konaním dôjde k ohrozeniu životného prostredia, správny súd v danej veci, s poukazom na vyššie uvedené, vyhodnotil ako nedôvodnú.

Na tomto mieste súd uvádza, že práve účastníctvo žalobcu v konaní zabezpečí jeho kvalifikovanú informovanosť ohľadom plánovaných prác v rámci tejto etapy a následne aj možnosť kvalifikovane namietat' a vyjadrovať sa.

67. Tvrdenie žalovaného, že v konaní nebude dochádzať k ohrozeniu ani ovplyvňovaniu životného prostredia a námietky žalobcu budú opodstatnené až v samotnom konaní, kde má žalobca možnosť sa konania zúčastniť a v konaní reagovať, správny súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Konanie o určenie prieskumného územia ako také, vrátane konania o predĺženie doby platnosti prieskumného územia, napriek tomu, že v ďalších štádiách bude zahŕňať aj prípadné posudzovanie jeho vplyvov na životné prostredie, je konaním s veľkým potenciálom zásahu do životného prostredia v každom štádiu a preto musí byť verejnosti prístupné v akomkoľvek štádiu.

68. Žalovaný tiež uviedol, že mu nie je jasné z akého dôvodu sa žalobca domáha účasti v konaní až v roku 2016, keďže rozhodnutie o určení prieskumného územia bolo vydané v roku 2006 a žalobca až doteraz zákonnosť rozhodnutia o určení prieskumného územia nijakým spôsobom nespochybnil.

K uvedenému správny súd uvádza, že konanie o predĺženie doby platnosti prieskumného územia je samostatným konaním napriek tomu, že skutkovo súvisí s pôvodným konaním o určenie prieskumného územia. To, že žalobca nebol aktívny v pôvodnom konaní o určení prieskumného územia, ho nijakým spôsobom nediskvalifikuje z účasti na konaní o predĺžení doby platnosti určeného prieskumného územia.

69. Správny súd uzatvára, že žalobca ako občianske združenie, ktorého jedným z jeho poslání je aj ochrana životného prostredia, by mal byť ako účastník predmetného administratívneho konania akceptovaný, keďže je možné predpokladať, že jeho účasť v takomto konaní prispeje k naplneniu legitímneho cieľa - zabezpečenia účasti verejnosti na prijímaní rozhodnutí týkajúcich sa životného prostredia a hájenie oprávnených záujmov na jeho ochrane.

70. Krajský súd v Bratislave po vyhodnotení priebehu administratívneho konania s poukazom na vyššie uvedený právny názor súdnych autorít uvádza, že žalobou napadnuté rozhodnutia správneho orgánu prvého a druhého stupňa vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo je dôvodom na ich zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP a zároveň vrátenie veci orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom konaní budú orgány verejnej správy postupovať v súdom naznačenom smere. Žalovaný je viazaný vysloveným právnym názorom súdu podľa § 191 ods. 6 SSP a bude povinný vo veci konať a na základe indícií súdu vo veci opätovne rozhodnúť.

VIII. Trovy konania.

71. O nároku na právo na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 167 v spojení s § 175 ods.1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

72. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť. Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia súdu. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 443 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).